

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 4682/2021

26.05.2022. године

Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Зорана Хаџића, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., коју заступа пуномоћник Марко Митић, адвокат из ..., против тужених ББ из ... и ВВ из села ... код ..., које заступа пуномоћник Љубиша Костадиновић, адвокат из ..., ради деобе брачне тековине, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1816/2020 од 20.04.2021. године, у седници већа одржаној дана 26.05.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 1816/2020 од 20.04.2021. године и предмет **ВРАЋА** другостепеном суду, на поновно одлучивање о жалбама парничних странака.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Прокупљу П 02/20 од 09.06.2020. године, како је исправљена решењем истог суда П.бр. 02/20 од 02.07.2020. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен као основан тужбени захтев тужиле АА из ...и утврђено да је тужилца на основу стицања у брачној заједници власник 1/3 непокетности-породичне стамбене зграде у Прокупљу- породичне куће ул. ...бр. ..., на парцели број ... КО ..., површине 102м² у основи, са земљиштем уз зграду у површини 43м², што су тужени ВВ из ... и ББ из ... дужни да признају и да омогуће тужилци упис у земљишне књиге, као и удела од 1/3 кухиње са свим елементима и једном француском лежају, као и удела од 1/2 у преосталим стварима, целокупном намештају који се налази у описаној породичној стамбеној згради на првом спрату ближе наведеним у изреци пресуде, што је тужени ББ из ... дужан да призна, док је тужбени захтев у овом делу у односу на туженог ВВ одбијен, као неоснован. Ставом другим изреке одбијен је, као неоснован део тужбеног захтева којим је тужилца тражила да суд утврди да је она власник преко досуђене 1/3 а до тражене 1/2 у непокретностима и покретним стварима наведеним у ставу првом, удела од 1/2 у непокретностима у селу ..., уписаним на име туженог ББ, и то: 2/6 кп.бр. .. КО ..., кп.бр. .. КО ... и .. КО ..., путничком моторном возилу марке „Mercedes ...“, рег. ознаке ..., теретном моторном возилу са дизалицом марке „Volvo“, регистарске ознаке ... и комбиноване столарске машине марке „Giben“, што би тужени били дужни да признају и тужилци омогуће упис у јавне књиге. Ставом трећим изреке обавезани су тужени да тужилци на име трошкова парничног поступка исплате износ од 520.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 1816/2020 од 20.04.2021. године, ставом првим изреке одбијене су, као неосноване, жалбе тужиле АА из ... и тужених

ББ из ... и ВВ из ... и потврђена пресуда Вишег суда у Прокупљу Гж 02/20 од 09.06.2020. године, исправљена решењем тог суда П 02/20 од 02.07.2020. године у одбијајућем делу става првог изреке и у ставу другом изреке и решење Вишег суда у Прокупљу П 02/20 од 02.07.2020. године у ставу другом изреке. Ставом другим изреке иста пресуда је преиначена у усвајајућем делу става првог и у ставу трећем изреке тако што је одбијен, као неоснован, тужбени захтев тужиље којим је тражила да се утврди да је по основу стицања у брачној заједници власник 1/3 непокретности – породичне стамбене зграде у Прокупљу ближе описане у изреци пресуде, што би тужени били дужни да признају и омогуће тужиљи упис у земљишне књиге; удела од 1/3 у кухињи са свим елементима и једном француском лежају, као и удела од 1/2 у преосталим стварима ближе наведеним у изреци пресуде, што би тужени ББ био дужан да призна. Ставом трећим изреке одбијен је, као неоснован, евентуални тужбени захтев тужиље којим је тражила да се тужени обавезу да јој на име стицања у породичној заједници исплате износ од 50.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу на дан исплате са домицилном каматом по стопи Европске централне банке за евро почев од 04.07.2017. године као дана доспелости до коначне исплате. Ставом петим изреке обавезана је тужиља да туженима на име трошкова парничног поступка исплати износ од 588.900,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиља је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ бр. 72/11...18/20), па је утврдио да је ревизија тужиље основана.

У поступку је утврђено да је тужиља била у брачној заједници са туженим ББ од ...2003. године до ...2017. године. Након закључења брака до 2007. године су живели у селу ... у кући са родитељима туженог ББ, овде туженим ВВ и ГГ. У периоду од 2007. године до 2009. године живели су у Прокупљу као подстанари, а закупнину им је плаћао друготужени. Након тога, до усељења у кућу која је предмет ове парнице, они су без накнаде живели у кући брата тужиље.

У периоду од 2007. године до 2009. године на парцели број .. КО ..., коју је тужени ВВ стекао на основу уговора о купопродаји непокретности пре заснивања брачне заједнице између тужиље и туженог ББ, након рушења старе куће, подигнут је стамбено-пословни објект без одобрења за градњу, у ком су тужиља и тужени ББ живели са својом децом. У изградњи објекта у Прокупљу учествовали су тужени ВВ, куповином грађевинског материјала и ангажовањем мајстора, а коришћен је и део грађевинског материјала од старе куће, отац тужиље је дао 5.000 евра, а њен брат ДД је обављао радове на рушењу старе куће, одвожењу материјала са парцеле и ископу темеља и подрума, чија је вредност процењена на 3.500 евра. Кућа у Прокупљу опремљена је свим покретним стварима које су предмет захтева тужиље.

Поравнањем закљученим пред Основним судом у Прокупљу у предмету П 122/17 од 24.01.2017. године, тужени ББ је признао свом оцу туженом ВВ право својине по основу градње на овој породичној стамбеној згради са правом коришћења парцеле, на основу чега је извршена промена уписа у јавним књигама. Непокретности, парцеле у селу ..., и то кп.бр. .. у уделу од 2/6 кп.бр. .. и кп.бр. .. уписане су на туженог ББ као приватна својина у ЛН бр. .. и .. КО ..., а исте су купљене средствима које је обезбедио друготужени ВВ, да би се добио јединствени комплекс, с обзиром на то да родитељи туженог ББ поседују парцеле у близини. На туженог ББ се воде путничко и

теретно моторно возило са дизалицом, док је комбинована столарска машина у власништву туженог ВВ.

На име тужиље била је регистрована радња „ЂЂ“ Прокупље током 2006. године, која је брисана из регистра, према решењу Агенције за привредне регистре од 09.04.2009. године. Тужиља је у радном односу од 04.07.2011. године. Налазом и мишљењем вештака грађевинске струке утврђена је вредност изграђеног објекта на парцели, као и вредност парцеле у укупном износу од 8.235.047,00 динара.

На основу овако утврђених чињеница првостепени суд је закључио да тужиљи припада право на 1/3 од непокретности – породичне стамбене зграде у Прокупљу, кухиње са свим елементима и једном француском лежају, те удела од 1/2 у преосталим покретним стварима – целокупном намештају који се налази у породичној стамбеној згради у Прокупљу. При томе, првостепени суд је закључио да су непокретност у Прокупљу и покретне ствари које се налазе у тој непокретности стечене у брачној заједници између тужиље и првотуженог БЂ, да у време док је наведени објекат грађен, као и док су стицане покретне ствари у том објекту није постојала породична заједница између тужиље и туженог БЂ и његових родитеља, туженог ВВ и ГГ. С обзиром да је спорна кућа сазирана на плацу који је својина туженог ВВ, да је он помагао у изградњи куће, али са друге стране да су у изградњи куће помагали и отац и брат тужиље одређеним новчаним средствима и радом, те да је тужиља све време била запослена и бринула се о подизању два малолетна детета, као и да је у изградњи куће свој допринос имао и тужени БЂ, првостепени суд је закључио да је удео тужиље у изграђеном објекту 1/3, а да тужиља није доказала да је већим уделом допринела у изградњи те куће, те је одбио тужбени захтев до траженог удела од 1/2. Такође, првостепени суд је закључио да су парцеле у селу ... купљене пре него што је заснована брачна заједница, односно закључен брак између тужиље и туженог БЂ, да их је купио друготужени ВВ својим средствима, због чега је одбио тужбени захтев којим је тужиља тражила да се утврди њен удео од 1/2 у тим непокретностима, а исто се односи и на возила и комбиновану машину марке „Giben“, с обзиром да су купљени искључиво средствима друготуженог.

Одлучујући о жалбама парничних странака другостепени суд је закључио да је спорна кућа у Прокупљу стечена у породичној заједници тужиље, тужених и мајке и супруге тужених ГГ, због чега они чине нужне супраничаре у смислу одредбе члана 211. став 1. Закона о парничном поступку, па је преиначио првостепену пресуду у усвајајућем делу става првог изреке и одбио као неоснован тужбени захтев који се односи на утврђење права својине тужиље на кући у Прокупљу и покретним стварима које се налазе у тој кући због непотпуне пасивне легитимације. Из истих разлога одбијен је и евентуални тужбени захтев, јер се и он односи на стицање у породичној заједници. Такође, из истих разлога другостепени суд је потврдио првостепену пресуду у одбијајућем делу изреке који се односи на непокретности у селу ..., моторно и теретно возило и комбиновану столарску машину.

Основано се у ревизији указује да је другостепени суд, због погрешне примене материјалног права, непотпуно утврдио чињенично стање које се односи на стицање спорних непокретности. У том смислу, иако је првостепени суд закључио да су спорне непокретности у Прокупљу и покретне ствари које се налазе у кући у Прокупљу стечене у брачној заједници тужиље и туженог БЂ, другостепени суд је без заказивања главне расправе променио чињенично стање утврђено у првостепеном поступку и тиме поступио супротно члану 383. став 4. и члану 387. став 3. Закона о парничном поступку. Наиме, другостепени суд није могао другачијом оценом исказа, без саслушања странака и сведока да на другачији начин утврђује колико је стицалаца спорних

непокретности и покретних ствари било, односно да ли су оне стечене у брачној или породичној заједници и да ли је у време стицања уопште постојала породична заједница између тужиље и првотуженог и његових родитеља. Због тога што је донео другачији закључак о томе да је спорна имовина стечена у породичној заједници, због чега не постоји потпуна пасивна легитимација јер тужбом није обухваћена и мајка првотуженог и супруга друготуженог, другостепени суд се није упуштао у правилност утврђеног својинског удела тужиље у стицању спорне имовине, те на оцену закључка првостепеног суда да су непокретности које се налазе у селу ... и возила и комбинована машина „Giben“ стечене искључиво средствима друготуженог.

Због наведеног поступања другостепеног суда чињенично стање није потпуно утврђено, па Врховни касациони суд није могао да испита правилност примене материјалног права.

У поновном поступку другостепени суд ће имати у виду примедбе из овог решења, па ће, с обзиром да је првостепена пресуда већ једанпут била укинута, уколико сматра да је чињенично стање непотпуно утврђено, заказати расправу пред другостепеним судом и поуздано испитати све чињенице које се односе пре свега на околност да ли је спорна имовина стечена у брачној заједници тужиље и туженог ББ или у породичној заједници коју су чинили наведени тужени и родитељи првотуженог. У том смислу другостепени суд ће на заказаној расправи саслушати странке и сведоке на ову околност, а који су саслушани и у првостепеном поступку, па у зависности од закључка да ли је имовина стечена у брачној или породичној заједници утврдиће и правилност првостепене пресуде у односу на удео тужиље у стицању спорне имовине.

Из наведених разлога одлучено је као у изреци решења, на основу члана 416. став 3. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Весна Субић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић